POKROK ZAPADU.

Tiskárna: 1311 jižní 13tá ulice Telefon č. 1008.

Vychází každou středu.

Vydává · · Tiskařské Družstvo.

Řídící redaktor. JAN ROSICKÝ

PŘEDPLATNÉ

Pro Spojené Státy a Kanadu stojí $2.00 na rok. Spolu s Kalendářem Amerikou $2.50. Každý odběratel předplatitel v době premijová je oprávněn ku premii.

DO ČECH

předplácí se na rok $2.50. Spolu s Kalendářem Amerikou $3.00.

ZÁSILKY PENĚZ

jsou nejbezpečnější, když se koupí na poště nebo na expressu Money Order a ten pošle se sám. Též v registrovaném dopise, aneb poukázkou bankovní jest všecka jista. Méně jistou je všecka na jakýkoli jiný způsob, za kterýž v případě ztracení, ukradení a kdykoliv peníze obživatel může. Na mistě doručeném přijmeme též 1 i 5 a 2-centové kolky. Všechny částky mohou jsou sázány pod jednoduchou adresou: Pokrok západu, Omaha, Neb.— Více není na adrese potřeba.

OBLÁŠKY.

Drobné a různé oblášky uveřejňujem proto za když peníze k objednávce přiloženy jsou. Za drobné oblášky obyčejné velkosti, nepřesahující palce, účtáme 25 centů za třikrát. Za různá oblášení, blahopřání, úmrtí a jiná, účtáme $1.00 za čtyři palce za každé uveřejnění. Mnohé každý proto přiloží objednávce tolik peněz, jak velkou oblášku míti si přeje. Čtyři oblášek na delší dobu ustanoví se ochotně na požádání. Adresujte jednoduše: Pokrok Západu, Omaha, Neb.

Adresujte jednoduše:

POKROK ZÁPADU

Omaha, Neb.

Omaha, dne 6. pros. '93

POWDERLY ŘEKL PRÝ, ŽE RYTÍŘI Práce nemohou být bez něho, snad řekl chtěl, že bude jim lépe bez něho.

NEJDELŠÍ PETICE VĚDYCKY ÚŘAD ještě nelapí. Frank Lawler v Chicagu sice měl hodně dlouhou petici a přec ve Washingtoně pro Washingtona Hessinga se rozhodli.

A PAK ŽE NEPOKRAČUJEME! V Jižní Karolíně státní sněm přijal zákon, jímž se pěstní zápasy zakazují. Lynč však jest tam na denním pořádku.

V HAVAJSKU JE POSUD TICHO A nový vyslanec náš posud neavrhnul prozatímnou vládu a nedosadil znovu královnu. Co pak to vše znamená?

V ILLINOIS VZDÁVALO DÍKY O 100 lidí více než kde jinde, — totiž těch 100 zlosynů, jež guvernér Altgeld z káznice propustil, aby své řemeslo znovu provozovali.

KDO PAK ASI BUDE ZA TO ZODPOvědným, jest-li po přijetí nové celní předlohy demokratické opravdu dojde na snížení mzdy dělníků, v těch kterých oborech práce?

NA CHLUPY DLE NOVÉ CELNÍ PŘEDlohy není uvaleno žádné clo, výhoda to velká, slavný kongresní výbor finanční se bude moct dát aspoň levněji — vycpat, za to co sesmolil "na prospěch amerického průmyslu."

PRESIDENT CLEVELAND MÁ PRÝ zálusk ještě na jednu lhůtu presidentství. Když navrhován byl Grant po třetí, vytýkaly mu demokratické listy "Césarství;" jest-li dociíl Cleveland navržení, shledají to ovšem v pořádku a o Césarství ani nehlesnou.

TEXASKÁ SVOBODA "LEZE KE KŘÍ ži" a zapřísáhá se, že více nepřijme ani řádky do svých sloupců polemiky o náboženství, ale jak se podobá, není jí to vše nic platné. A druhdy kázal Hajdušek, komu se Svoboda nelíbí, aby jí neodbíral!

NEZARUČENÁ ZPRÁVA! VEŠKERÉ české spolky po Spojených Státech usnesly se, že dají ve prospěch České Národní Ligy, jež národu české mu pořád ještě *chce* přispěchat na pomoc, každý po $100—. Císař rakouský dostal z toho již — letní nemoc na zimu.

STRANĚ POPULISTICKÉ HROZÍ ROZtržka. Někteří vůdcové odbývali v Kansas City sjezd, v němž usnesli se, upustiti od všech ostatních zásad a požadavků a položiti za jediný cíl strany neobmezené ražení stříbra, v kterémž pádu razily by se padesáticentové dolary.

V CHICAGU SE ZALOŽILA LIGA, z New Yorku vyšel návrh ku založení České obce, České dějiny v angličině vyjdou již tento měsíc, ale o všech těchto důležitých věcech zachovává "národní" časopis Slavie mlčení jako hrob. Jiná drobotina ji ovšem následuje.

POŘÁD SE POVÍDALO, ŽE HAVAJŠTÍ Američané v Honolulu přáli si připojení Havaje jedině k vůli cukru. Teď ale ten cukr zrovna moc sladkým není a pochybujeme velice, že si jím demokraté i s presidentem ve Washingtoně ten vzadejší život osladí.

MNOHO LI PAK SLOV, PRAVÍME *slov* a ne slonpeč, věnovaly naše "čelní" "národní" časopisy úvahe o Československém spolku pro ochranu přistěhovalců, který na návrh Národního Výboru v New Yorku založen byl s povzbuzení k jeho podpoře. Ať — hanba!

LILIROKALANI KOUPILA SI PRÝ nové šaty, dle nejnovější mody, v nichž znovu na trůn zasednouti bodlá. Pan Cleveland již z obledu na něžné pohlaví měl by jí ty radosti dopřát. Šaty by již tedy byly, teď jen ještě království a bude to. Pan Cleveland by moh' jít Lilirokalani po případě někdy ještě —za kmotra když si tu na královské potrpí přátelství.

SPOLEČNOSTI VÝSTAVNÍ ZBÝVÁ, DLE zprávy pokladníka, $1,862,000 po zaplacení výloh a dluhů, ku splacení akcií, jež obnášejí 5½ milionů. Počítáme-li, že město Chicago dalo na výstavu 5 milionů, Spojené Státy 2 miliony v kolumbických půldolarech a akcionáři, že ztratí 4 miliony, byl příjem okrouhlou sumou o 11 milionů menší než vydání. To je schodek, který stojí již za to.

DLE NÁHLEDU POLICEJNÍHO ŘIDItelství v Praze — je pro občany Čechy mlčení největší ctnosti a proto tam mají výminečný stav, aby všichni Čechové ctnostnými byli. Němci ovšem "ctnostni" býti nemusí, oni volně mínění své projeviti mohou jen když řeknou toho po německu. Což, aby Češi také po německu nadávali — co pak by tomu asi slavná policie potom říkala?

POŘÁD JSME PŘEMÝŠLELI CO TOMU českému Chicagu ještě schází. A již je to tu! Český babicí ústav. Ten již pomůže lecjaké maličkosti na ten svět a dávno zdál se býti citelnou potřebou, již bylo třeba vyhověti. Písní a zábav českých odbývá se v Chicagu dost, soudních případů pro tatínkování, jako přirozený toho následek, jest také počet obstojný, proč by tedy neměl tam vedle útulny, pří tuctu českých hudebních ústavů, taneční "akademie", "vyšších" učilišť různých klubů a kloubků, škol a jiných podniků, býti i ústav babicí?

CO JEST PANTHEISMUS? JEST TO nauka svobodomyslnosti velice se přibližující a u mnohých lidí rozumných a vzdělaných pěstovaná. Slovo samo, jež v novějších filosofických dílech se velmi často naskytuje znamená v překladu všebožství. Zakladatelem pantheismu jest Baruch de Spinozza, který, vzdav se svého židovského náboženství k žádnému více se nepřidal a v soukromí, živě se broušením drahokamů, pracoval delší čas na této nové nauce filosofické (asi r. 1650—60). Spinozza vzdor tomu, že odřekl se veškerého positivního náboženství, podržel přece jen víru, že musí nějaká lidi dokonalejší moc stávati, však u víře své lišil se od posavádních svých současníků tím, že nepojímal boha tak jako jednotlivou, v nadsvětí dlící bytost, nýbrž on viděl jej ve světě samém. Podstatné věty jeho filosofie spočívají v tom, že vše, co se děje jest řízeno jednotnou mocí, která od věkův působí a věčně působiti bude. Bytost tato jest vlastně vším, neb vše jest bytostí touto. Chtěli-li bychom si dosti slov těch vysvětliti, dalo by se to nejlépe slovy: Vesmír jest bohem, vše co se v něm děje dílo jeho.

PARISKÉ ČASOPIS REPUBLIQUE Française praví o nové americké předloze celní: — "Trochu větší snížení ve zboží vlněném, bavlněném, kožedělném s hedvábném bývalo by ku přání, avšak snížení navržené bude sloužiti k valnému zlepšení našeho průmyslu." — Ano, jest potřeba nějakého zvláštního důmyslu k pochopení, že to co slouží bude k zlepšení průmyslu za hranicemi, musí sloužiti k zhoršení zde? Což není patrným každému, že za každý kus látky zahraničné zde prodané prodá se o jeden kus domácí méně? Za každého dělníka, o něhož tam více bude k práci přibráno, zde v práci ubyde?

NOVÁ CELNÍ PŘEDLOHA JEST HOTOva a byla dána v tyto dny u veřejnost. Jak se očekávalo, jest ovšem upracována ve smyslu demokratickém. Četné předměty sprostěny býti mají cla, mezi nimi uhlí, železo, vlna a stavební dříví. Premie na cukr má být ponenáhlu zmenšována a má pominouti v osmi letech. Vzájemnost, reciprocita, má být zrušena a clo valně zmenšeno. Časopisy zahraniční se radují, nejen z toho, že výrobkům zahraničným má být trh náš otevřen, nýbrž i z toho, že zrušení reciprocity zarazen bude vzrůstající obchod náš v jihoamerických zemích. Zdá li i my se z toho budem radovati, jest ovšem jinou otázkou. Zdá se, že nechceme se učiti z minulosti a že každé pokolení chce jen z vlastní zkušenosti seznati, že bez ochranného cla nemůže průmysl v této zemi obstáti.

JIŽ NĚKOLIKRÁTE POUKÁZALI JSME na "výrobu" telegramů z Čech, v jaké si libují některé české denní listy chicagské. Does chceme dokázati jak neomalenč se toto balamucení čtenářstva děje. Tak jistý list chicagský v telegramech svých uvádí tuto depeši podmořského lana a sice, dne 26. listopadu, jak následuje: "Vídeň, 24. listop. — Zemské sněmy svolány budou dle doslechu v měsíci prosinci k pěti až šestinedělnímu rokování, které potrvá do počátku února, kdy sejde se opět říšská rada." — "Národní Listy" pražské, *ze dne 9. listopadu*, na druhé straně, píšou pak takto: "Z Vídně 8. listopadu (Tlgrm. "N. L.") Zemské sněmy svolány budou dle doslechu v prosinci k 5. až šestinedělnímu rokování, které potrvá do počátku února, kdy sejde se opět říšská rada." — K čemu toto humbukářství, proč tato "velkovýroba" telegramů, jež vlastně telegramy nejsou.

JAKÁ JEST CENA PRÁCE? JAKÉ její výsledky a co jest vlastně práce? Práce? Kratičké toto slovo chová v sobě nesčíslné množství slastí, blahobytu a radovánek, ale tolikéž také hořkostí a žalu. Kdo by ještě dnes nevěděl, že práce jest to, která jednu část lidstva krmí těmi nejvzácnějšími a nejdražšími pokrmy, napájí nejlahodnějšími nápoji, odívá nejskvostnějším hedvábem, ukrývá v nejkrásnějších palácech, vozí ji v ekvipážích, ano, ona jest v stavu provrtati nejtvrdší balvan skalní a převésti člověka přes nedozírný okean. A opět ta samá práce jest s to, udržovati člověka stále v chudobě, využitkovati tohoto až do krajností, nechati jej choditi otrhaného, bosého, bez přibytku, ožebračiti ho, ano přivésti ho až na pokraj zoufalství. Že tomu tak, nejlepe viděti bylo z těch mnoha darů, jež chudým po Spojených Státech rozdány jsou v den díkůčinění. Mnoho muselo býti těch chuďasů, již podpory měli zapotřebí. Čím pak více dobra v den ten prokázáno, tím lépe jeví se povaha Američanů, již štědrými i dobročinnými jsou.

ROD HABSBURSKÝ POSUD NEVYNIKL a snad nevynikl. Potměšilý Slovánek Rapidský si škodolibě mne ruce a chlubí se následovně: — "Tajemník Národního Výboru, uveřejňuje zprávu o působení téhož, lehrá, že na odebírání dějin českých v řeči anglické ze 600 Výborem zaručených abonentů přihlásilo se dosud toliko 41. Ano, od té doby, co Slovan přestal s tím naším Ferrisovým kolosem pohybovat, ztratilo ono hybnou sílu svou téměř úplně. Všude panuje mrtvý klid, všude malátnost, tak že se zdá, jako by duš tohoto tělesa národního bylo již velmi na málo. Příspěvky se přestávají scházet, tak že se národní záložna na vydávání Bohemian Voicu během posledních několika měsíců svrhla z $1200 na $600, což jest důkazem, že ani tento tlumočník národní nemá na růžích ustláno a že místo co by jeho podporovatelů přibývalo, ono jich ubývá. A půjdeli to takto s národní naší pokladnou dále, budou omrzlí páni manažéři někdy v únoru úplně na dně. A co potom? Potom to každý zhledá na Voicu — jak ten bude nedostatkem "mazání" kulhat." — Přejeme Slovánkovi z plna srdce jeho radost, i ten díl za služby, který má o ničení záslužné práce Národního Výboru s utlumování národní horlivosti a obětavosti. Ať splní se býkání kulicha Rapidského aneb ne, Nár. Výbor bude míti vždy to vědomí, že vykonal veliký kus práce záslužné. Ku práci je ovšem zapotřebí soliopnosti, vytrvalosti, obětavosti a dobré vůle, k boření dostačí lecjaký čulpas a zlomyslník.

POZORUHODNÝM JE HNUTÍ, JEVÍCÍ se v lidu našem. V Chicagu založena byla Česká Liga, za účelem podporování snah českých ve vlasti. Z New Yorku podán návrh na založení Obce české s programem poněkud širším, který pojímal by podporování snah národních v Čechách i zde. Za podobným cílem založen byl i Národní Výbor. A to vše vychází z lidu samého. Časopisy naše větší šinou zůstávají k tomu chladnými. Nejen že hnutí tato nefedrují, nejsou vůdci lidu, ony ani nenásledují hnutí toto. Z toho dá se postřehnouti, jak snadno bylo by lze zříditi velkou a mocnou organisaci národní a uvážíme li jak mnoho vykonal Národní Výbor s prostředky obmezenými, domyslíme se, jak mnoho prospěšného dalo by se docíliti mocnou a všeobecnou organisací národní a horlivou a nerozdílnou podporou veškerého časopictva. K účelům obmýšleným není zapotřebí organisací několik. Jedna jediná, ale všeobecná, postačila by by ku všem těm úkolům, jež všechny tři svrchu zmíněné si vytknuly. Však jest-li naše "národní" (???) časopisectvo zachovávati bude svou chladnost a uzavřenost jako posud, jest li bude mu obtíží přijímati zprávy o tomto ruchu, aniž by ve svých redakčních sloupcích mělo slovo povzbuzení, pak zůstanou všechny snahy marnými.

Zprávy spolkové.

I. Českoslov. spol. v Denver, Colo.,

odbývá schůze každou druhou a čtvrtou středu v měsíci v místnosti p. Fr. Ptáčka, 2819 Larimer ul. F. Levý, tajemník, čís. 1214 Welton St. — Jan Hrbek, knihovník, 1208 Ames ul.

Č. S. S. O. P.

Předseda: D. A. Hrdlička, 319, E. 72. Str. Tajemník: L. Novomeský, 232, E. 6. Str. Pokladník: R. Fiala, 233, E. 5. St., New York.

Bucklen's Arnica Salve.

Nejlepší mast na světě pro pořezaniny, odřeniny, otekliny, vředy, vyrážení, lišeje, ztvrdlé ruce, otoky, kuří oka a všecky vyráženiny kožní a spolehlivě léčí zlaton žilu, nebo se nevezme-li žádné peníze. Ručí se za spinou spokojenost, nebo se peníze vrátí. Cena 25c. krabička. Na prodej ve všech lékárnách a u Goodman & Co. lékárníků v Omaze.

Kupujte jen pravé *Severovy léky* Na každém musí býti jméno *Severovo* jinak lék není pravým.

První bouřliváčkové.

Dělníci zaměstnaní v železných závodech v Pennsylvanii [illegible] Carnegie-ho najít dostatečné příčiny k obavám. Andrew Carnegie, jakž byli jsme již sdělili, hodlá [illegible] snížiti mzdy dělníků svých, pakli nová předloha celní vejde platnost, předloha, jež železářský odbor vydává úplně soutěží se[illegible]ké. Carnegie vzhledem na [illegible] prohlásil, že jest nucen, buď platy anglické mzdy, aby s Anglií mohl soutěžiti, aneb, že velké závody své raději zavře. Tím ovšem [illegible] se a tisíce dělníků, zejmé Slovanů přišlo by o příjmy. Jsme [illegible] prý na tom nezáleží, poškodili [illegible] den z hlavních zdrojů obchodu amerického, když demokratická [illegible] lhostejné i tvrdí, že za v čas [illegible] ční výbor o stavu věcí ve Washingtoně uvědomil. V Pittsburgu hned jakmile nová předloha [illegible] uveřejněna tázali se dělníci [illegible] asi nejvíce ublížil a ble, Carnegie nenechal jich na dlouho v nejistě, první bouřliváčkové se již [illegible] vili. Za nim promluvil [illegible] jednoty dělníků železářských [illegible] též, praví:

"Nová ta opatření budou [illegible] zením našeho průmyslu. Mají [illegible] vé závodů, budou-li chtíti s cizí soutěžiti, vynahradí si toho [illegible] nictvu, aneb nechají toto zahá[illegible] trpěti."

Železo jest hlavním zdrojem průmyslu Pittsburgského, Wilsonova předloha navrhuje snížení [illegible] na 22 a půl procent na surovinu, kdežto clo to obnášelo za zákona McKinley-ova 35.58 procent. Také na druhé druhy železa jest clo sníženo. Vyhlídky pro dělnictvo následkem toho jsou náramně utěšené i netřeba se Carnegiemu [illegible] diviti, pakli jednati chce, jak výše udáno.

Demokraté slíbili, že některé zboží a předměty zcela zruší, aneb [illegible] sníží, avšak že tím nikterak nebude trpěti průmysl domácí, tím méně aby utrpěli tím dělníci a byla jim mzda snížena. V Pittsburgu věří slibu tomu asi za nedlouho trochu jináče se bude rozuměti. Mnoho dělníků nejen, že musí se spokojiti s nižší mzdou, ale v některých oborech železářství nastane soutěž cizinou tak veliká, jakž listy Pittsburgské se strachují, že nebude ani dosti práce pro mnohého dělníka a hlavu rodiny, jenž po příp[illegible] rád i za sníženou mzdu by pracoval, kdyby práce v oboru jeho [illegible] vůbec. Dělníci, již v železářství zaměstnání více nenajdou, budou [illegible] přirozeně vyhledávati práci jinde, po případě síly své levněji nabídnou. [illegible] trh práce dozná přeplnění a následky toho, že ochrana amerického průmyslu v některých oborech [illegible] ce vyzdvižena jest, pocítí se [illegible] těch oborech, jež třeba přímo novou předlohou celní nejsou [illegible] ženy. Mzdy klesnou tady[illegible] takých oborech a ovoce vo[illegible] obchodu se dostaví, tak se do[illegible] že snad i demokraté proudu s[illegible] se zaleknou, až bude již pozdě.

Že v Pennsylvanii panuje v ohledu obav nejvíce, kdož [illegible] diviti, považíme-li, že tako[illegible] jest vydatným zdrojem tam[illegible] průmyslu. Předseda jednoty [illegible] níků, sklářů v Pittsburgu vy[illegible] se takto:

"Pakli nová celní předloh[illegible] jde, sklářství, totiž sklárny n[illegible] tabulové, budou úplně zn[illegible] Snížení cla obnáší cos kol 50 procent a majitelové závodů [illegible] mohli soutěžiti, sníží nám dělní[illegible] jednoduše mzdy. Pakli n[illegible] dou sníženy v poměru t[illegible] soutěži cizé se čelilo, pak d[illegible] naše nebude míti ani na [illegible] dosti. Ano, i sebemenší sníž[illegible] působilo záhubně, neboť [illegible] jsou nyní již dosti nízké."

K tomu pojí se ještě jed[illegible] dek z kruhů dělnických [illegible] předsedy unie sklářů z dř[illegible] vyrábí se obyčejné sklo [illegible] vyšukované: